

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Befejeződött a KGST-csúcsértekezlet

Hazaérkezett Moszkvából a magyar küldöttség

Csütörtökön Moszkvában befejeződött a KGST-tagországok felső szintű gazdasági értekezlete. A záruláson Carlos Rafael Rodriguez, a Kuba Kommunista Párt Központi Bizottsága Politikai Bizottságának tagja, az államtanács elnökhelyettese, miniszterelnök-helyettes elnök.

A tanácskozási dokumentumait szerkesztő bizottság üléséről Vlagyimir Dolgih, az SZKP KB Politikai Bizottságának póttagja, az SZKP KB titkára, a bizottság elnöke számolt be.

Az értekezleten nyilatkozatot fogadtak el a KGST-tagországok közötti gazdasági és tudományos-műszaki együttműködés továbbfejlesztésének és elmélyítésének fő irányairól, és elfogadták a KGST tagországainak deklarációját a béke megőrzéséről és a nemzetközi gazdasági együttműködésről.

A dokumentumokat a küldöttségvezetők írták alá: a Bolgár Népköztársaság részéről Todor Zsivkov, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság részéről Gustáv Husák, a Kubai Köztársaság részéről Carlos Rafael Rodriguez, a Lengyel Népköztársaság részéről Wojciech Jaruzeński, a Magyar Népköztársaság részéről Kádár János, a Mongol Népköztársaság részéről Jumdszágín Cedenbal, a Német Demokratikus Köztársaság részéről Erich Honecker, a Román Szocialista Köztársaság részéről Nicolae Ceausescu, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége részéről Konsztantyin Csernyenko, a Vietnami Szocialista Köztársaság részéről Le Duan.

A dokumentumok aláírásán a küldöttségek tagjain kívül jelen voltak az SZKP KB Politikai Bizottságának tagjai és póttagjai, a Központi Bizottság titkárai.

Az értekezletet rövid beszéddel Konsztantyin Csernyenko zárta be.

Ugyancsak tegnap Moszkvában megtartották a Kölcsonó Gazdasági Segítség Tanácsa XXXVIII. (rendkívüli) ülését.

Az ülésen részt vettek a KGST-tagállamok kommunista és munkáspártjainak vezetői, a felső szintű gazdasági értekezleten részt vett országok küldöttségeinek vezetői.

A tanács ülésén a Bolgár Népköztársaság, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság, a Kubai Köztársaság, a Lengyel Népköztársaság, a Magyar Népköztársaság, a Mongol Népköztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Román Szocialista Köztársaság, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége és a Vietnami Szocialista Köztársaság küldöttségeinek részvételével megtárgyalta a gazdasági értekezlet határozatainak megvalósítására vonatkozó intézkedéseket.

A tanács ülésén részt vevő küldöttségeket kormányfők vezették. Az ülésen Nyikolaj Tyihonov, a Szovjetunió küldöttségének vezetője elnökölt. A KGST ülésének munkájában részt vett a tanács titkára.

Az ülés nagyra értékelték a KGST-tagállamok

felső szintű gazdasági értekezletének eredményeit, és hangsúlyozta, hogy különösen fontosak a szocialista nemzetközi munkamegosztás további elmélyítésének az értekezlet által kitűzött irányai, a fejlődés belső és külső feltételeinek változásából eredő új feladatok megoldása szempontjából. Az ülésen szövegtervezésre jutott az országok közötti meggyőződés, hogy a felső szintű értekezlet határozatainak valóra váltása a kölcsönös együttműködést minőségileg új szintre emeli, fokozza szerepét a KGST-tagállamok társadalmi-gazdasági fejlődésében, tovább erősíti segítségüket és összeforrtaságukat.

Az ülésnek jóváhagyta a gazdasági értekezlet határozatainak teljesítését célzó intézkedéseket. A KGST Végrehajtó Bizottsága meg-

bízást kapott arra, hogy irányítsa a tanács szerveinek ezen intézkedések teljesítésével összefüggő munkáját.

Az SZKP Központi Bizottsága és a Szovjetunió kormánya a tárgyalások után fogadást adott a Kremben a KGST-tagállamok legfelsőbb szintű gazdasági értekezletén részt vett küldöttségek tiszteletére.

A fogadáson Konsztantyin Csernyenko, az SZKP KB főtitkára, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének elnöke köszöntötte a jelenlevőket, és mondott beszédet. A többi küldöttség nevében Wojciech Jaruzeński, a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára, a Lengyel Népköztársaság miniszterelnöke, a lengyel küldöttség vezetője mondott válaszbeszédet.

Konsztantyin Csernyenko pohárköszöntője

Pohárköszöntőjében Konsztantyin Csernyenko sikeresnek nevezte a KGST-tagországok vezetőinek Moszkvában csütörtökön véget ért felső szintű gazdasági értekezletét, amely összegezte a szuverén szocialista országok valóban egyenjogú és kölcsönösen előnyös együttműködésének tapasztalatait.

Emlékeztetett rá, hogy 35 évvel ezelőtt, amikor a KGST-t létrehozták, nem voltak és nem is lehettek kész receptek erre az együttműködésre, s e téren a gazdasági szervezetbe tömörült szocialista országok továbbra is olyan kitaposatlan úton járnak, amelyen előtűnik még senki nem haladt. Ezen a nagy történelmi úton voltak objektív és szubjektív okok-

ból fakadó hiányosságok és fennakadások is. A legfontosabb mégis az, hogy bebizonyosodott: a szocialista országok sokoldalú gazdasági kapcsolatai létfontosságúak és hatékonyak.

Konsztantyin Csernyenko a továbbiakban megállapította, hogy feltétlenül helyes volt a 15 évvel ezelőtt, 1969-ben, a legutóbbi felső szintű értekezleten elfogadott irányvonal, amelynek célja a KGST-tagországok szocialista gazdasági integrációjának erősítése. Megerősödött és jelentősen fejlődött a szocialista közösség, megnőtt a KGST nemzetközi tekintélye, s jelentősebbé vált a testvérországok gazdasági

(Folytatás a 2. oldalon.)

Ülést tartott a Szeged városi tanács

Szeged megyei város tanácsa tegnap, csütörtökön délelőtt tartotta soros ülését. Papp Gyula elnökletével. Az ülésre meghívták a város országgyűlési képviselői, a társadalmi és tömegszervezetek vezetői és a lakóterületi pártvezetőségek titkárai is. Részt vett a testület munkájában dr. Komócsin Mihály, az MSZMP KB tagja, a megyei pártbizottság első titkára és Szabó Sándor, a Csongrád megyei tanács elnöke.

A városi tanács a következő napirendet fogadta el és tárgyalta meg: A népesedéspolitikai határozat végrehajtásának helyzete (előadó: dr. Müller Józsefné tanácselnök-helyettes); Az ügyrendi bizottság tevékenysége (előadó: dr. Török László, a bizottság elnöke); Lakóterületi alap szabályzatának tervezete; Átruházott hatás-

kör gyakorlatáról szóló jelentés (előadó: Papp Gyula tanácselnök); Interpellációk, bejelentések.

A napirendre tűzött témák vitáiban felszóllaltak: dr. Sas Mihály (8. vk.), dr. Mészáros Rezsőné (41. vk.), dr. Hős Erzsébet (a megyei tanács egészségügyi osztályának helyettes vezetője), Tuza Klára (a városi KISZ-bizottság titkára), dr. Török László (10. vk.), Török József (3. vk.), Guimesi József (13. vk.), Halászné Hetesi Erzsébet (27. vk.), Szilágyiné Miklós Iona (99. vk.), Interpellált: dr. Tóth Károly (32. vk.), Nagy Mihály (25. vk.) és Katona Gyula (97. vk.).

A tanács tegnapi ülésének két fő napirendi pontját, illetve az azokkal kapcsolatos döntést az alábbiakban ismertetjük.

A demográfia „hullámai”

A népesedéspolitikai határozat szegedi végrehajtását tárgyaló jelentés ismertetéséhez induljunk ki abból az alapszámából, hogy Szeged lakónépességének száma 1983-ban elérte a 175 ezret. Az 1970. évi adathoz képest a növekedés kerekítetten 50 ezer! Igen ám, de ha ennek az időtávnak az éveiből összeadjuk a természetes szaporodást, erre mindössze 8 ezer kerekedik ki, s évente meglehetősen nagy hullámmal. Voltak évek (1974–75–76), amikor az ezret is meghaladta a természetes szaporulat, a mélypontot pedig 165 (1971-ben) és 115 (1982-ben) jelzi. A népmozgalmi országos adataival viszonyítva azonban még ezek a számok is eléggé „rózsaszínűek”, hiszen 1981-ben és 1982-ben semmi népességyarapodást nem könyvelhettünk az országban — ellenkezőleg: 1987-tel, illetve 10 533-mal (előzetes adat!) csappant a lélekszám.

Mindezzel együtt statisztikailag szinte azonos jellemzők olvashatók ki a szegedi adatokból, de más európai országokétól sem tér el különösebben adataink szerűnk. Kétségtelen, hogy

az 1973. évi keltezésű minisztériumi határozat — amely a népesedési helyzet pozitív befolyásolásának szándékából fakadt, s amelynek helyi eredményeit most tekintette át a tanács — négy esztendőn keresztül tapasztalható fellendülést hozott a természetes szaporodásban, majd fokozatos visszaesés következett be, egészen a népesség országos csökkenéséig. Pedig a társadalmi erőfeszítések nem lanyhultak.

A születésszám csökkenésének ismert okait így csoportosítják: a városiasodás, az iparosodás, a nőknél a termelőmunkában való fokozott részvétele az igények emelkedése, a lakossági elátlottság hiánya, a bölcsődei és óvodai helyek elégtelensége — s természetesen a terheltségmegszárazás szabadsága. A születések számát tehát igen sok tényező befolyásolja — ennek megfelelően annak emelkedését is csak sokoldalú intézkedések egész rendszeréről remélheti a társadalom. A családi pótlék, a gyermekgondozási segély többszöri emelése, az anyasági segély és a babakelengye-juttatás összegének javítása, a gyermekápolási táppénzjogosultság kiterjesztése, a többgyermekes családok üdülési lehetőségeinek növelése, a lakáselosztás rendszere, a társadalmi tudatformálás — mind ebbe a kategóriába tartoznak, és kezdeti hatásuk kétségtelenül mérhető és bizonyítható, de korántsem folyamatosan. Egyebek között a bizonyos évekre jellemző magasabb szaporulat sem elsősorban arra vezethető vissza, hogy számtalosan gyarapodott volna a három- és többgyermekes családok száma.

A szegedi intézkedések az országos igényhez mérten is arányosak voltak, több esetben még előnyösebbek is. Jelentősen fejlődött a család- és névelési tanácsadók munkája; 26-ról 34-re emelkedett a gyermekorvosi körzetek száma; tízfel több védőnői körzetet szerveztek. Különös figyelemmel kezelte a város a peremkerületek (Tápé, Algyő, Kiskundorozsma, Szóreg) gyermekorvosi ellátását. Az egészségügyi szervezet korszerűsítése lényegesen hozzájárult a szellemi és technikai erők koncentrációjához, így a színvonalasabb betegellátáshoz. Fontos tétel volt a gyermekorvosi felújítása is. Kétségtelenül feszültséget okozott az a beruházási „menetrend”, hogy főleg az új

városrészekben késve készültek el az egészségügyi intézmények, de az erőfeszítések értéke abban mérhető, hogy hosszú idő óta az országos átlag alatt „jegyzik” a szegedi csecsemőhalandóságot. Az ötéves tervekben szereplő bölcsődék egy kivételével (Makkosház városrész) megépültek, noha ezek átadására is késés volt a jellemző; az óvodai zsúfoltság is csökkent (132 százalékos helykihasználásról 112,1 százalékra). A folyamatban inkább az okozott és okoz gondot, hogy nem arányos a különböző városrészek óvodai ellátása, így számos helyről a város más vagy távolabbi óvodájába kell kísérni a gyermekeket. Rókuson most épül óvoda, de Makkosház már csak a következő ötéves tervben kerül sorra. Az általános iskolák gondja talán a leg súlyosabb manapság: 15 iskolában folyik „két műszakos” vagy „változó” oktatás. A zsúfoltságot szervezett szállítással próbálják enyhíteni. A napközisek száma is tetemesen megnőtt, már a tanulók 56,4 százaléka részben ebben az ellátásban.

A tanács elé terjesztett beszámoló tárgyilagosan összegezi és mérlegeli a népesedési helyzetét. Megállapítja egyebek között, hogy az intézkedések hatására is visszavezethető: a több éven át tapasztalt születésszám-emelkedés a gyermekek jó egészségügyi és művelődési ügyi ellátásán kívül sikeresebb végrehajtást követel a gazdasági szférában is — így elsősorban a lakáspolitikában és a kereskedelemben. A javulás ellenére is gyakran hézagos a gyermekápolási és gyermekruhákinál; a bébiételek választéka megfelelő ugyan, de többgyermekes családok számára a legnehezebb. A gyermekszaporulattal a családok lakáskörülményein is gyakran változtatni kell(ene); a második és harmadik gyermek születése után megnövekvő anyagi gondot nem ellensúlyozza az emelt összegű családi pótlék sem. A külön kereset megszerzéséhez szükséges idő és energia pedig éppen a gyermekek nevelésétől von el szülőket, s halványabb lehet számukra a család összetartó ereje, az anyaság fogalma, a családon belüli erkölcsi és anyagi védelem. A lehetőség is csak elvi olykor, hi-

(Folytatás a 3. oldalon.)

Új gépek a seprűgyárban

Magyar söprével takaríthatnak az amerikai háziasszonyok, 200 ezer darabot küldünk nekik évente Szegedről. A jól gépesített gyárban akadt még nehéz kézi munka is az utóbbi időkig, hiszen 40–50 vagon cirokhulladék keletkezik évente a gyártás során, amit csak fizikai erővel szállíthattak, takaríthattak el. Néhány hét óta könnyebb lett a munka, mert üzembe helyeztek egy NDK-gyártmányú szállítószalagot, amely gombnyomásra kihordja, bálázza a cirokhulladékot, s ez jól hasznosítható állatok almozására. A gyártáshoz használt cirokkötegek áztatását házilag oldották meg, targoncára szerelt különleges markolóval emelik a medencékbe, onnan pedig a gyártóvonalba. Felvételeink a munkát könnyítő berendezésekről készültek.

